

Радмило МАРОЈЕВИЋ*

АЗБУКА, ПРАВОПИС И ФОНОЛОГИЈА,
ПРОЗОДИЈА, ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА
У ДОМОВИНИ ВУКОВИХ ПРЕДАКА

1.0. Азбука (и графија). – У духу Саве Мркаља и Вука Караџића, азбука се посматра као отворен систем, који поред основног списка садржи додатна слова и историјски регистар. Нека слова би могла бити графијски усавршена, као што би се латиница могла ослободити диграма и постати двосмјерно конвертибилна с ћирилицом.

Обично се сматра да нам је Вук оставио азбуку од тридесет слова, и да је такву азбуку конципирао већ Сава Мркаљ. А то неће бити сасвим тачно. И Мркаљ и Вук су полазили од азбуке као отвореног система. Није Мркаљ избацио дебело јер него само сало (= вишак употребе) дебелог јера. И Вук је то слово задржавао за обиљежавање слоготворног *p* (осим примјера у којима се оно налазило између двају сугласника). У српској народној пословици: Дасам јуче умрџо, не бих то данас чуо [Караџић 1936: 55]; Да сам јуче умрџо, не бих то данас чуо [Караџић 1949: 55] у оба издања дебелим јером, по Мркаљевом науку, Вук указује на слоготворност гласа *p* у облику *умрџо* (и у свим другим аналогним облицима), што значи да је такав изговор обавезан у изворном цитирању паремиолошке јединице. Дебелим јером Вук се служио у оба издања Српског рјечника, иако Павле Ивић каже: „Знак њ [...] Вуку [...] служи као сигнал самогласничке службе гласа *p* у оним малобројним случајевима где се самогласничко *p* налази у суседству вокала [...]. Доцније Вук овај знак није редовно писао, а у другом издању Рјечника налазимо место њега знак “ над самим словом *p* (*за̑р̑зати, ум̑р̑о*)” [Караџић 1966: 66 (друге арапске пагинације)]. Ово посљедње није тачно: знак за обиљежавање сло-

* Редовни професор Универзитета у Београду

готворности *p* у назначеним позицијама коришћен је и у другом издању: за̋рзати [Карацић 1852: 192]; њмр̋о [Карацић 1852: 192]. Двије тачке као надредни знак коришћене су у трећем и четвртом (државном) издању [Карацић 1935].

Наравно, развој књижевног језика условио је излишност графеме њ у основном српском азбучном списку. Ми смо овај сегмент из историје српске азбуке и навели како бисмо оправдали увођење двају нових графема у допунски азбучни (и абецедни) списак: 31. Ш ш; 32. Ђ ђ.

1.1. У посебној расправи, која је објављена у књизи *Ћирилица на раскришћу векова*, „ми смо изнели предлог функционалне доградње српске ћирилице. И он се своди, с једне стране, на увођење у српске писане текстове слова *Ш, ш*, које би имало фонетску вредност у записима дијалекатског говора (*поцетити, шупра*), а у ономастичким ликовима и фонетску и фонемску (*Мишца* – према *Миша, Мија*, у дечјем говору *Мица* ‘Миша’), с друге стране, на враћање у српске писане текстове слова *Ђ, ђ* (јат), које би имало фонемску вредност у општој верзији српскога писма и у ијекавској верзији српскога изговора” [Маројевић 1991: 16].

Тридесет прво слово азбуке (Ш, ш) образложено је у закључној расправи поменуто књиге [Маројевић 1991: 181–185]. Тамо је истакнуто да се сугласник [ш’] у живом говору ијекавских крајева, првенствено у Црној Гори и Херцеговини, среће у локалној топонимији, у ријетким презименима и, веома често, у мушким и женским хипокористицима (именима одмила).

Трећа и најважнија ономастичка категорија у којој се наш сугласник појављује јесу мушки хипокористици *Мишца, Мошца, Шџо, Шџо* и др. те женски хипокористици *Бушца, Мошца, Мишца, Рашца, Шџула* и др. Женски хипокористици типа *Мишца* имају дугоузлазни, а мушки облици типа *Мишца* краткосилазни акценат. Хипокористици овога типа у ијекавском крајевима су жива и продуктивна категорија, могло би се рећи да су чак категорија у успону. Они су одлика првенствено говорног језика, и изговарају се искључиво са сугласником [ш’]. У писане текстове ови облици не продиру јер у српској азбуци нема слова којим би се означаио одговарајући глас. На једној читуљи у Никшићу крајем 80-их година прошлог вијека запазио сам ипак да је уз лично име умрлог записан његов надимак: „Мисја”. Наравно, тако нико хипокористик не изговара, јер суфикс *-ца* само у том облику има живу оноματοлошку функцију. Примјер је занимљив тиме што он илуструје не тако ријетку ситуацију: грађанина сви знају по надимку *Мишца*, а нико не зна његово лично име (*Милисав, Миливоје, Милић* или сл.). Увођењем слова *ш* у српско писмо

хипокористици типа *Миџа* прелазиће слободно из усмене комуникације, гдје су они досад употребљавани, у писане текстове и књижевна дјела.

Друга функција графеме *иј* била би стилска: изражавање локалног колорита говора. За локално диференцирање говора јунака неки писци су употребљавали сугласничку групу *ијј*: „— Добро се ти, Јабо, наруцај. Руцај, бате, колико ти дуса подноси... Само *ијјутра!* Рођени мој, мили мој, драги мој Јабо — само *ијјутра!*” [Петар Кочић, *Јаблан*]. Невоља је, међутим, у томе што овдје дјелује аутоматизам нашег правописа („једно слово — један глас”), па се наведена ријеч и у ијекавским крајевима изговара како је и написана, тј. са [шј]. Понекад писац жели да пронише на рачун Црногораца, па му изговор облика *седу/сједи, сутра/сјутра* добро дође, као Браниславу Нушићу у *Путу око света*: „Човек [с ногом]: *Шједи* ту, тако, ја одох да видим шта ради она грешница”.

У нашим дијалекатским описима за обиљежавање гласа [ш’] обично се употребљава слово *с* са дијакритичким знаком (с́), што је заправо ћирилички „превод” пољског слова *ś*: *с́утра, с́екира, пос́етити*. Увођењем графеме *иј* у српско писмо свакако би се уједначили дијалекатски описи.

Увођење графеме *иј* у нашу азбуку и гласа [ш’] у нормативну ортоепију отвориле би се могућности за адекватно преношење неких типова страних властитих имена, прије свега руских и пољских.

1.2. Тридесет друго слово српске азбуке, графему јат, користио је Мркаљ, а предлагадо га је сам Вук у условима двојства екавске и ијекавске варијанте српског књижевног језика; васпостављање графеме љ образложио је писац ових редова.

(1) Сава Мркаљ је користио графему љ и допуштао њено двоструко читање. У напомени уз једну пјесму он каже да његово љ може Сремац, тј. екавац, већином као *е* изговарати. Иако није довршен његов пјеснички експеримент у погледу двоструког читања облика са графемом љ — сви се они не могу екавизирати, Мркаљ остаје најважнији претеча јатовске верзије српскога писма (види подробније у [Маројевић 2000: 99–100, 299–301]).

У свом програмском тексту (тзв. бечком *Књижевном договору* из 1850. године) Вук Стефановић Караџић полази од тога „да не ваља мијешајући нарјечја градити ново, којег у народу нема, него да је боље од народнијех нарјечја изабрати једно, да буде књижевни језик”, а као први разлог наводи се — „зато, што није могуће писати тако, да би свако могао читати по својем нарјечју”. А није могуће фонетски писати тако да екавци читају [лепо], икавци [липо], ијекавци [лијепо], јекавци (једносложни рефлекс дугог јата) [л’јепо]. Ни Вук, ни лингвистика Ву-

ковог времена нису били дошли до фонолошке интерпретације језика, а још мање до фонолошког писма, по којем би се могло писати „тако, да би свак могао читати по својем нарјечју” (фонолошки) — лѣпо.

У условима постојања екавске и ијекавске варијанте српског књижевног језика Вук је, међутим, предлагао васпостављање графеме јат. У писму Михаилу Обреновићу од 26. децембра 1862. године, које је очито одговор на несачувано Михаилово писмо (у коме га је кнез Михаило вјероватно питао да ли треба на застави писати за *веру* и *отечество* или како друкчије), Вук између осталог каже да би „било много боље и правије да се напише за *вѣру* а не за *веру*; јер ако се напише за *вѣру* у онијем крајевима народа нашега гдје се говори вера (као н. п. у нахији Јагодинској и Пожаревачкој и у Сријему и Бачкој и Банату) никоме неће ни на ум пасти да то не ваља него би још многи могли помислити да је то правилније него као што они говоре; ако ли се напише за *веру* онда Црногорци и Херцеговци могу казати да је то *шијачки* барјак, као што Мирко у говору све становнике подручја Ваше Свјетлости као с потсмејехом зове *шијацима* (која се ријеч може погледати и у моме рјечнику¹.) Осим тога једном је био говор ту за столом Ваше Свјетлости да више народа нашега говора [говори – Р. М.] *вјера* него *вера* као н. п. у Вашему подручју нахија Подринска, Ужичка, Пожешка (или по садашњему Чачанска) Рудничка и многа села нахије Крагујевачке а гдјекоја може бити и Биоградске; изван Вашега подручја од нахије Ужичке и Подринске к југу и к западу до мора, па приморје од пољтока Сврзигаће (који дијели нахију Барску и наш језик од Арбанаса Скадарскијех) к западу до Сења, потом у свој Хрватској граници и у Славонији до Вуковара, па најпослије у Барањи од Драве до Сексарда” [Караџић 1913: 669–670]. У закључном дијелу писма Вук каже да је за другу компоненту синтагме (*отечество* или *отачаство*, *отачбина*, *домовина*) „врло тешко изабрати и примити оно што је најбоље, само не треба заборавити да се овакове ствари не граде нити само за данашње вријеме него за *све* Србе (без разлике вјерозакона) и за напредак или будућност” [Караџић 1913: 670].

(2) Идеја васпостављања графеме јат образложена је, лингвистички и културолошки, у мојим књигама *Ђирилица на раскрићу векова* (1991), *Српски језик данас* (2000) и *Нови Рат за српски језик и правопис* (2001). У њима је разрађен потпун графијско-ортографски систем правила, који

¹ „Херцеговци зову Шијацима све Србље који не говоре као они [...]; а Сријемци и Бачвани зову Шијацима Херцеговце, Далматинце и Хрвате” [Караџић 1852: 838].

омогућава замјену јатовице екавицом или ијекавицом. Другим ријечима, створен је систем писања са графемом јат коју екавац не већином него увијек може читати као *e*, а ијекавац по свим правилима ијекавског изговора. Идеја о враћању слова јат допринијела би, свакако, језичком јединству српског народа, али с обзиром на то да су Сава Мркаљ и сам Вук били њене претече, то би заправо био довршетак реформе српске азбуке.

Циљ азбучне реформе означен је као програм функционалне доградње српске ћирилице, а образложен је у уводној расправи књиге *Ћирилица на раскришћу векова*, и он се своди „на враћање у српске писане текстове слова *Ђ, ђ* (јат), које би имало фонемску вредност у општој верзији српскога писма и у ијекавској верзији српскога изговора. То значи да ми полазимо од нове, фонолошке интерпретације ијекавских рефлекса јата и српског језика у целини. Увођење јата значило би, у културноисторијском погледу, коначно уједињење српске културе, стварање заједничког писма за Србе екавце и ијекавце (што може бити само од користи за јекавце и икавце), и, у филолошком и лингвистичком погледу, још једну фонолошку корекцију српске ћирилице као фонетског писма” [Маројевић 1991: 16].

2.0. О р т о г р а ф и ј а . – Посматра се као фонетски правопис с извјесним фонолошким корекцијама.

2.1. Српски правопис се често интерпретира као фонолошки, али је то последица мијешања појмова *фонетика* и *фонологија*, *фонетски* и *фонолошки* (коришћења ових других у значењу оних првих).

2.2. Списак фонолошких корекција би се могао проширити, али ближе образложење остављамо за другу прилику.

3.0. Ф о н о л о г и ј а . – Образлаже се потреба увођења фонологије у србистику, у складу с резултатима Прашког лингвистичког круга и Московске фонолошке школе.

3.1. Ми полазимо од шесточлане интерпретације вокалског система, с ијекавским рефлексима јата као засебном фонемом, која карактерише домовину Вукових предака и ијекавску верзију српског књижевног језика у цјелини.

3.2. Рефлекси јата последије *p*, *z* и *ц* (*горети*, *зеница* и *целивати*) захтијевају корекцију књижевнојезичке норме, али ближе образложење остављамо за другу прилику.

4.0. П р о з о д и ј а (и интонација). – Прозодијски систем српског књижевног језика није до краја описан.

4.1. Образлаже се систем од четири побочна акцента (и пета последијекцентатска дужина), којим се комплетира прозодијски систем.

4.2. Уводи се појам сложене фонетске ријечи с побочним (другостепеним) акцентом на граматичкој компоненти (везнику, предлогу, рјечци) или лексичко-граматичкој компоненти (личној, присвојној и показној замјеници, основном броју или предикативу).

5.0. Г р а м а т и к а. – Образлаже се постојање предикатива као посебне врсте ријечи (у конструкцијама типа *благо* мени, *тешко* њима) и дводјелна морфолошка интерпретација личних глаголских облика у презенту и императиву.

5.1. У раду се предикативи одређују са аспекта учења о врстама ријечи (1) и образлаже њихова творба (2). Предикативима се иначе посвећује пажња у посебном раду, који је написан и објављен послје научног скупа у Подгорици [Маројевић 2007].

(1) П р е д и к а т и в и се граматички дефинишу као врста ријечи називног карактера (иако је замјеничког поријекла, предикатив *тако* нема упућивачко значење), модалног значења и с фразеолошком употребом, синтаксички су несамостални – имају побочни акценат и интонационо се везују за ријеч која има главни акценат (изузетак је предикатив *празно* који има главни акценат, али и он испред себе обавезно има облик личне замјенице с побочним акцентом) и чине предикат реченице. Предикативи немају глаголску копулу и не изражавају семантички оне глаголске категорије које се личним глаголским обликом граматички исказују. За разлику од руских предикатива, који имају категорију времена (на улици *холодно*, на улици *било холодно*, на улици *будет холодно*), категорију глаголског начина (јер поред индикатива могу имати и кондиционал: *если бы* на улици *било холодно ...*) и промјену по степенима поређења (*холодно* – *холоднее* – *холоднее всего*), српски предикативи немају ни категорију времена, ни категорију начина, немају ни деклинацију, ни конјугацију, ни промјену по степенима поређења.

(2) Предикативи су настали транспозицијом (преласком из једне врсте ријечи у другу). За ову подврсту транспозиције као начина творбе ријечи морамо увести нови термин – п р е д и к а т и в и з а ц и ј а.

Предикативизацијом прилога настао је предикатив *тешко*: *теби* је *тешко* > *тешко* је *теби* > *тешко*^е *теби* & *тешко* *теби*. Као резултат транспозиције извршене су сљедеће промјене: 1 ° промијењена је прозодија ријечи – врста (дугосилазни → краткосилазни) и тип акента (главни → побочни); 2 ° предикатив је добио фиксирано мјесто у синтагматској структури (антепозиција) док се прилог користи и у постпозицији; 3 ° прилог је чинио самосталну просту фонетску ријеч, док је предикатив

катив добио статус побочне компоненте у сложеној фонетској ријечи: ↓тѣшко^е ↓тѣби↓ → ↓тѣшко^атѣби↓.

На исти начин је настао предикатив *бл̂аго*, само што се прилог *бл̂аго* престао употребљавати у предикативној функцији: *њѣму је бл̂аго > *бл̂аго је њѣму > *бл̂аго^е њѣму → *бл̂аго* њѣму.

Предикативизацијом замјеничког прилога настао је предикатив *т̂ако*, који нема замјеничко значење. Од полазне структуре: т̂ако ми Б̂ог п̂омагао, у којој је лексема *т̂ако* замјенички прилог, транспозиција се остваривала у два правца – као граматикализација, којом је добијена рјечца *т̂ако*: т̂ако ми Б̂ог п̂омагао, и као предикативизација, којом је добијен предикатив *т̂ако*: т̂ако ми Б̂ога. Као резултат транспозиције у овом другом случају извршене су сљедеће промјене: 1 ° промијењена је прозодија ријечи – квантитет финалног слога (послијеакценатска дужина → њена неутрализација) те врста (краткоузлазни → краткосилазни) и тип акцента (главни → побочни); 2 ° предикатив је добио фиксирано мјесто у синтагматској структури (антепозиција) док прилог може бити и у постпозицији: Б̂ог ми т̂ако п̂омагао; 3 ° прилог је чинио самосталну просту фонетску ријеч, док је предикатив добио статус побочне компоненте у сложеној фонетској ријечи: ↓Б̂огми↓т̂ако↓п̂омагао↓ или ↓т̂ако ми↓Б̂ог↓п̂омагао↓ → ↓т̂акоми^аБ̂ога↓.

Предикативизацијом именице настао је предикатив *хв̂ала*: Б̂огу нѣка је хв̂ала > Б̂огу хв̂ала > хв̂ала Б̂огу → *хв̂ала* Б̂огу. Као резултат транспозиције извршене су сљедеће промјене: 1 ° промијењена је прозодија ријечи – врста (дугоузлазни → дугосилазни) и тип акцента (главни → побочни); 2 ° предикатив је добио фиксирано мјесто у синтагматској структури (антепозиција) док се именица користи и у постпозицији; 3 ° именица је чинила самосталну просту фонетску ријеч, док је предикатив добио статус побочне компоненте у сложеној фонетској ријечи: ↓хв̂ала↓Богу↓ → ↓хвала^аБогу↓. Предикатив се, у истом значењу, може везивати и за вокатив: *хвала* Боже.

Предикативизацијом узвика настали су предикативи *к̂уку*, *л̂еле* и *ј̂аох*: к̂уку! → к̂уку мѣни; л̂ел̂ел̂! (код Његоша: л̂ел̂ех!) → л̂еле мѣни; ј̂аох! → ј̂аох мѣни. Као резултат транспозиције извршене су сљедеће промјене: 1 ° промијењена је прозодија ријечи – квантитет финалног слога (послијеакценатска дужина → њена неутрализација) и тип акцента (главни → побочни); 2 ° предикатив је добио фиксирано мјесто у синтагматској структури (антепозиција) док се узвик користи самостално, изван реченице; 3 ° узвик је чинио самосталну просту фонетску ријеч,

док је предикатив добио статус побочне компоненте у сложеној фонетској ријечи: ↓кѹкѹ↓ → ↓кѹку^ мѣни↓.

Наведени предикативи представљају центар новоформиране врсте ријечи, док њену периферију чине (данас архаични) предикативи *празно* и *ѡх*. Први зато што је остао у постпозицији (мада је добио фиксирано мјесто у синтагматској структури) и није се прозодијски трансформисао. Додуше, акценат придјева неодређеног вида је друкчији (буре је празно, са изостављеним субјектом: празно је), али се прилог у адвербијалној функцији подудара с предикативом по врсти и типу акцента (празно глѣдѣ), док се у предикативној функцији данас практично не употребљава. Зато се претходне фазе морају реконструисати: *празно је нѡма > *нѡма је празно > *нѡма^е празно → нѡма празно. За разлику од других разматраних облика, предикатив *празно* је добио статус главне компоненте у сложеној фонетској ријечи коју образује са замјеницом (с побочним акцентом): ↓нѡмаје↓празно↓ → ↓нѡма^празно↓. Изузетност предикатива *ѡх* састоји се у његовој специфичној синтаксичкој позицији и у чињеници да се он с хомонимичним узвиком подудара по врсти акцента, а с хомонимичном узвичном рјечцом – и по типу и по врсти акцента.

5.2. У раду се образлаже дводјелна морфолошка интерпретација личних глаголских облика – презента (1) и императива (2). Подробније разматрање је остављено за посебан рад.

(1) У српским граматикама и у стручној литератури неадекватно се морфолошки раставља основа и наставак презента (**иде*-ш умјесто *ид*-еш, **говори*-ш умјесто *говор*-иш). Савремена (и са синхроног становишта тачна) подјела је: *ид*-еш, *ид*-у; ијек. *разумиј*-еш / ек. **разуме*-еш, ијек. *разумиј*-у / ек. *разумеј*-у; **чита*-аш, *читај*-у; *говор*-иш, *говор*-е;

(2) У српским граматикама и у стручној литератури неадекватно се морфолошки растављају облици императива на три дијела — на основу, облички суфикс за грађење императива и наставак за лице (**ид*-и-те умјесто *ид*-ите, * *читај*-ѡ-те умјесто *читај*-те). Савремена (и са синхроног становишта тачна) подјела је дводелна: *ид*-и, *ид*-имо, *ид*-ите (и описно: нека *ид*-у); *читај*-ѡ, *читај*-мо, *читај*-те (и описно: нека *читај*-у).

6.0. Л е к с и к о л о г и ј а. — Образлаже се потреба обраде специфичне културолошке лексике и одговарајућих фразеологизама.

6.1. Потребно је приступити лексикографској (и монографској) обради специфичне културолошке лексике (*срећа*, *благо*, *нарок*, *образ*, *траг*, *уклин*, *слава*, *бадњак* итд.). Неке од наведених лексема биле су предмет разматрања са аспекта културних концепата (на фразеолошкој грађи) у монографији Ане Пејановић [Пејановић 2007].

6.2. Потреба обраде специфичне културолошке фразеологије (*часни пост, кућа се ископала коме, ками му у дом, стајати за уклон* итд.) такође је неодложна. У критичком издању Горског вијенца ми смо подробно размотрили двојинско значење израза (ак.) *часне двоје поста (х)* [Маројевић 2005: 485–515], као и израз *стајати за уклон* [Маројевић 2005: 679–690].

ЛИТЕРАТУРА

Караџић 1849: *Народне српске пословице и друге различне као оне у обичај узете ријечи*. Издао их Вук Стеф. Караџић. У Бечу, 1849.

Караџић 1836: *Српске народне пословице и друге различне, као оне у обичај узете ријечи*. Издао их Вук Стеф. Караџић. На Цетињу, 1836.

Караџић 1852: *Српски рјечник истумачен њемачкијем и латинскијем ријечима*. Скупио га и на свијет издао Вук Стеф. Караџић. У Бечу, 1852. [Репринт: Београд, 1977].

Караџић 1913: *Вукова преписка*. Књига седма. (Државно издање). [Приредио Љубомир Стојановић]. Београд, 1913.

Караџић 1935: *Српски рјечник истумачен њемачкијем и латинскијем ријечима*. Скупио га и на свијет издао Вук Стеф. Караџић. [Приредили П. П. Ђорђевић и Љуб. Стојановић.] Четврто државно издање. У Београду, 1935. [„Странице су фотографским путем пренете са трећег издања, тако да се ова књига ни по чему не разликује од издања из 1898” (с. VII)].

Караџић 1966: *Сабрана дела Вука Караџића*. Књига друга. *Српски рјечник (1818)*. Приредио Павле Ивић. Београд, [1966].

Маројевић 1991: Радмило Маројевић. *Тирилица на раскрићу векова: Огледи о српској етничкој и културној самосвести*. Београд, 1991.

Маројевић 2000: Радмило Маројевић. *Српски језик данас*. Београд, 2000.

Маројевић 2001: Радмило Маројевић. *Нови Рат за српски језик и правопис*. Лингвистички огледи из фонологије и ортографије. Београд – Подгорица – Бања Лука, 2001.

Маројевић 2005: Петар П Петровић-Његош. *Горски вијенац*. Критичко издање. Текстологија. Редакција и коментар Радмило Маројевић. Подгорица, 2005.

Маројевић 2007: Радмило Маројевић. *Предикативи у српском језику у систему врста ријечи*. – Радови: Филозофски факултет, Бања Лука, 2007, бр. 10, 13–45.

Пејановић 2007: Ана Пејановић. *Фразеологија Горског вијенца и његових руских превода*. Докторска дисертација. Београд, 2007.

Радмило МАРОВЕВИЧ

АЛФАВИТ, ОРФОГРАФИЈА И ФОНОЛОГИЈА,
ПРОСОДИЈА, ГРАММАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА
НА РОДИНЕ ПРЕДКОВ ВУКА КАРАДЖИЧА*Резюме*

В настоящей статье рассматриваются, кроме вопросов, выдвинутых в заглавии, *п р е д и к а т и в ы*, которые грамматически определяются как часть речи назывного характера, модального значения и с фразеологическим употреблением, синтаксически самостоятельная (как правило, с побочным ударением), которая составляет сказуемое предложения, без глагола-связки. В отличие от русских предикативов, у сербских предикативов отсутствуют категории времени и наклонения, у них нет ни склонения, ни спряжения, ни изменения по степеням сравнения. В работе вводится новый термин – *п р е д и к а т и в и з а ц и я*, в значении подтипа транспозиции (перехода из одной части речи в другую). В предикативы перешли некоторые наречия (*тешко, благо*), существительные (*хвала*) и междометия (*куку, леле и јаох*), а также местоименное наречие *тако*, потерявшее местоименное значение.